

Úvod: Výzva k obrácení, k pokání

Navraťte se ke mně a já se navrátím k vám, praví Hospodin zástupů. Milí bratři, milé sestry, Bůh nás dnes vyzývá, abychom se k němu vrátili. A zároveň slibuje, že až se vrátíme my k němu, on se rád vrátí k nám. Zřejmě je mezi námi a Hospodinem jistá vzdálenost. A Bůh nás žádá, abychom tuto vzdálenost začali zkracovat – dokud opět nebudeme blízko Bohu.

Na mnoha místech Písma Bůh svůj lid vybízí k tomu, aby se k němu vrátil. Aby se odvrátili od zlých cest. Aby se obrátili k Bohu. Aby činili pokání. Třeba skrze jiného proroka, Izajáše: *Obráťte se ke mně a dojdete spásy, veškeré dálavy země. Já jsem Bůh a jiného už není.* (Iz 45:22) Anebo podobně skrze Jakuba: *Podříd'te se tedy Bohu. Vzepřete se ďáblu a uteče od vás, přiblížte se k Bohu a přiblíží se k vám.* (Jk 4:7) A také Ježíš káže o návratu k Bohu: *Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.* (Mt 3:2)

Ale jak konkrétně máme činit pokání? V čem se máme změnit?

A my dobře víme, tato slova mluví do našeho života, do našeho vztahu s Bohem. A v postním období jsme na ně zvláště citliví. Ovšem často nevíme, jak s nimi dál naložit. *Obráťte se! Čiňte pokání!* Jak tyto dobré Boží výzvy máme vyložit pro sebe? Co konkrétně znamenají pro mne, co znamenají pro tebe? *Od čeho se mám odvrátit? A jak se mám vrátit k Bohu? Z čeho mám činit pokání? Jakým způsobem se mám znovu přiblížit k Bohu?* Na totéž se ptají i první posluchači Malachiášova kázání: ***Jak se máme vrátit?***

A chceme-li přesto tuto Boží obecnou výzvu k obrácení brát vážně, nezbyvá nám než pokorně sepnout ruce a prosit Ducha svatého o to, aby nám ukázal, co konkrétně v našem životě překáží Bohu v tom, aby s námi měl plnohodnotný vztah. Nezbyvá nám, než se začíst do dalších pasáží Písma a ptát se Boha, co přesně se mu na našich životech nelíbí a co by si přál, abychom změnili a dali do pořádku.

Ale dnes ne! Dnes je tomu jinak! Dnes nás Hospodin vyzývá, abychom se k němu navrátili. Ale zároveň nám zcela konkrétně ukazuje, co se mu nelíbí na našich životech. Dnes nám zcela prakticky sděluje, v čem se máme změnit, chceme-li s ním tvořit pevný a trvalý vztah.

Dnes to tedy budeme mít snadnější... Ne, dělám si legraci. Budeme to mít daleko obtížnější. Právě dnes nebude lehké vzít Boží slova vážně. Tak tedy: ***Smí člověk okrádat Boha? Vy mě okrádáte,*** obviňuje nás Hospodin.

Je možné okrádat Hospodina? Ano: je to možné.

Cože?, zvláště prudší povahy by mohly vyletět... *Že my tebe, Bože, okrádáme? Jak tě okrádáme,* ptáme se po boku prvních posluchačů Malachiášova proroctví.

Vždyť přece není možné okrást Boha - to za prvé! Ty, Hospodine, jsi svrchovaným stvořitelem celého vesmíru! A my jsme jenom, jenom lidé! Mezi námi a tebou je nebetyčný rozdíl. Řekni sám: Může žížala o něco okrást tygra? Může hlemýžď okrást slona? Jak by tedy mohl člověk okrást tebe, mocný Bože? A navíc: my jsme součástí tvého stvoření. Patříme ti - se vším, co jsme. Patříme ti - se vším, co máme. Všechno, co je naše, je přece tvé. Jak bychom tě tedy mohli okrádat?

A za druhé: Copak zrovna my máme poslouchat taková obvinění? To by měli slyšet ti, kteří dnes zůstali doma! Za dobrotu, na žebrotu! Zrovna my chodíme celkem pravidelně do kostela, chválíme tě společnými písněmi, modlíme se k tobě a tvé slovo posloucháme. To o sobě nemůžou říct všichni, dokonce ani všichni evangelíci. A co z toho máme? Namísto povzbuzení a potěšení nám farář nám každou neděli nadává z kazatelny. Možná by bylo lepší do kostela nechodit vůbec. Doma se nám tlak nezvedne.

Ano, to je pravda – ti, kteří taková Boží slova neslyší, mají možná větší klid v duši, než my. Ale je to falešný klid! Je to falešný pokoj! Není možné zažívat Boží pokoj bez pravidelného naslouchání Božího slova – byť by bylo ostré jak břitva. Boží pokoj totiž není zadarmo. K němu se musíme probojovat. A takový boj dnes a v dalších dnech musíme podstoupit. A začněme tím, že vezmeme vážně dnešní Boží slovo: ***Smí člověk okrádat Boha? Vy mě okrádáte.*** Ano, i když to na první poslech zní naprosto neuvěřitelně, absurdně, je to pravda: my, bratři a sestry, okrádáme Boha. My okrádáme Boha tím, že nedáváme Bohu celou desetinu ze všech našich finančních příjmů. Okrádáme Boha tím, že neplatíme desátky.

Tak tomu skutečně je! To je holý fakt! Kdyby tomu bylo tak nebylo, kdybychom poctivě platili desátky, nemuseli bychom třeba vůbec řešit, kde vezmeme peníze na opravy našich budov.

Kdybychom poctivě platili desátky, měli bychom dost finančních prostředků na uspořádání kvalitních křesťanských akcí pro nás i pro druhé, mohli bychom pomáhat a podporovat misijní nebo charitativní projekty u nás nebo ve světě – a ještě by nám zbylo! Ale zatím nic z toho není možné.

Desátky – podle do našeho sboru.

Abych byl zcela konkrétní: v roce 2014 jsme vybrali salár v celkové výši 339.000 Kč. Možná, že to někomu připadá jako vysoká částka. Ale víte, kolik bychom vybrali, kdyby každý z nás dával desetinu ze všech svých příjmů? Zhruba 1.100.000 Kč za rok. A teď pozor: víte, jak jsem došel k takové částce? Předpokládal jsem, že desátek budeme platit jen my, kteří jsme dnes zde, tedy zhruba 100 lidí. A za druhé jsem předpokládal, že nikdo z nás nemá vyšší příjem, než je minimální mzda, tedy 9200 Kč. Ano, slyšíte správně: 100 lidí žijících z minimální mzdy je schopno vybrat na desátkách 1.100.000 Kč ročně. Víím, že mnozí z vás mají nízké důchody. Ale na druhou stranu: Jistě se shodneme na tom, že ne všichni z nás dostávají měsíčně jen minimální mzdu, ale že to je trochu víc.

A teď si představte, že by desátek platil celý náš sbor. Tedy asi pětkrát tolik výdělečně činných lidí, než je nás v kostele. Za rok bychom vybrali 5.500.000 Kč – opět za předpokladu, že nikdo z nás nemá větší příjem, než je minimální mzda. Takže je nám jasné, že bychom ve výsledku vybrali o něco větší částku.

Právě na finančních darech se pozná, jaký máme vztah s Bohem.

Milí bratři, milé sestry, my skutečně patříme Bohu. Patříme mu také se vším, co máme, co vlastníme, co vyděláme. Naše peníze tedy nejsou naše peníze. Stejně jako my – i naše peníze patří Bohu. Jsou jeho. A on je rád, když s nimi nakládáme hospodárně, když nám slouží k obživě – naší i našich nejbližších. Ale naše peníze by měly sloužit také k Boží chvále, k oslavě Hospodina v tomto světě. My smíme našeho Spasitele chválit písněmi, modlitbami, pěkným slovem, dobrými činy. Ale smíme a máme jej oslavovat i našimi penězi. Pokud Boha chválím jen svým hlasem, ale ne už svou peněženkou, pak jej nechválím tak, jak si on zasluhuje a jak to on sám žádá. Pokud je mně líto dávat Bohu plnou desetinu ze všech svých příjmů, pak ještě nejsem cele na Boží straně, pak Hospodina ještě nemiluji celou svou bytostí.

Nakonec právě finance jsou tím příslovečným jazýčkem na vahách. Zda to s Hospodinem myslíme skutečně vážně - to se pozná na tom, zda jsme mu ochotni věnovat desetinu ze všech našich příjmů. Ježíš přece říká: *Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat, k jednomu se přidá a druhým potom pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku.* (Mt 6:24) Tedy na tom, kolik peněz ze svého dávám Bohu, se pozná, jaký mám ve skutečnosti s Bohem vztah.

Pět námitek proti placení desátků.

Milí bratři, milé sestry, věnujme se nyní několika námitkám, které se v církvi často opakují proti placení desátků:

1) **První námitka:** *Církvi - a hlavně farářům - teče do bot. Stát je za několik let úplně vyškrtne ze své výplatní pásky. A tak teď pořád mluví jen o penězích...* Ano, to je pravda! Náš stát skutečně pomalu ale jistě zkracuje výdaje na platy farářů. A církev na tom brzy bude po finanční stránce mizerně. Sbory se budou slučovat, farářů bude ubývat – protože je nikdo nechce „živit“. Ale znáte skutečný důvod, proč je na tom církev nyní tak zle? Kvůli státu to není. Je to kvůli nám! My jsme si odvykli platit plný desátek. Anebo ještě častěji a ještě hůř: Nikdo nás nikdy neučil, že máme dávat desetinu z našich příjmů. Protože my neodvádíme desetinu z našich příjmů, církev je na tom dlouhodobě špatně. A nejen po materiální, ale i po duchovní stránce! Vždyť právě na tom, kolik jsme Bohu ochotni dát, se ukazuje, jak daleko jsme od Boha a jak daleko je Bůh od nás. To dnes Bible říká naprosto otevřeně.

2) **Druhá námitka:** *Bible nařizuje odevzdávat Bohu „desátek“, tedy desetinu z našich příjmů. Ale naše církev přece doporučuje platit „salár“, tedy jen 5% z našich výdělků, nikoli deset. Jak tomu tedy je? Aby církev nezahlavila Boží příkaz platit desátek, musíme si církevní salár vyložit takto: Celý desátek patří Bohu. Ale klidně jen polovinu z tohoto desátku můžeme dávat sboru, tedy jen 5% z našich příjmů. Druhých 5%, tu druhou polovinu z desátku můžeme dát Bohu jiným způsobem. Můžeme třeba obdarovat chudé u nás či ve světě, nebo podporovat misionáře, nebo tyto peníze poslat na účet charitativních organizací, jako je naše Diakonie, nebo třeba Adra, anebo finančně pomoci členům naší rodiny. Jak nás povede Duch svatý...*

3) **Třetí námitka:** *Desátek měli platit Židé. Je to starozákonní příkaz a starozákonní forma zbožnosti. Ale to přece Kristus překonal! Vždyť my žijeme v době milosti a jsme vedeni přímo Božím Duchem. Nesmíme se tedy ani v otázce desátků nechat spoutat literou Zákona.* Potvrzuje to třeba apoštol Pavel: *Dáte-li se však vést Božím Duchem, nejste už pod zákonem.* (Ga 5:18)

To je pravda, milí bratři a milé sestry. Pokud někoho z vás vede Duch svatý k tomu, abyste neplatili desátek, ale abyste Bohu dávali ještě větší část svého výdělků, klidně ho poslouchejte. Ale buďme si jisti: Boží Duch nás nikdy nemůže vést k tomu, abychom Bohu odevzdávali méně než desetinu z našich příjmů. Proč? Protože to by se Boží Duch stavěl proti Božím slovu – a to se nikdy nestane. A pokud někdo má pocit, že tak Duch svatý někdy působí, že dělá něco, co je v rozporu s Písmem, pak by měl vědět, že se jedná pouze o výplody lidské mysli, o lidské výmysly – a nikoli o působení Ducha svatého. Duch svatý se nikdy nestaví proti Božím slovu.

A co vlastně říká Boží slovo křesťanům o finančních darech? Tak třeba o prvních křesťanech víme, že *Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval.* (Sk 2:44-45) A Ježíš chválí zbožnost chudé vdovy, která do chrámové pokladnice vhodila sice malý obnos, nicméně všechno, co v danou chvíli měla: *Amen, pravím vám, tato chudá vdova dala víc, než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž dávali ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku: dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa.* (Mk 12:43n) Zákoníci Ježíšovy doby horlivě platili desátky. To je o nich známo (Mt 23:23; L 18:12). Ale Ježíš v Kázání na hoře své následovníky vyzývá, aby jejich dobré jednání předčilo dobré jednání zákoníků a farizeů. *Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského.* (Mt 5:20)

Takže desetina z našich příjmů, kterou bychom měli odevzdávat Bohu – to zní ještě velmi umírněně. A Duch svatý nás může vést k tomu, abychom dávali víc. Ale rozhodně nás nikdy nepovede k tomu, abychom ze svého dávali méně.

4) **Čtvrtá námitka:** *Nebudu dávat své peníze sboru, když nemám jistotu, že s nimi naloží správně. A navíc: čím víc dám, tím víc náš sbor odevzdá ústředí naší církve. A jak oni s těmi penězi nakládají, to už nevím vůbec. A klidně by je zase někdo mohl ukrást.*

Dobře, i tyto námitky beru vážně. Je nutné, aby lidé s takto vybranými penězi nakládali nanejvýš moudře a spravedlivě. Jenom pozor: Nejsou nakonec takové řeči jen výmluvami? Nevymlouváme se takto z placení desátků? Někteří říkají: *Dokud ty mé peníze neskončí v našem sboru, desátek platit nebudu.* Ale kdyby se tak stalo a každý sbor by začal zodpovídat jen sám za sebe, a neodváděli bychom „do Prahy“ žádné peníze - nenašli by si tito lidé další výmluvu? Třeba: *Ve staršovstvu sedí sami hloupí lidé, kteří s těmi penězi neumí hospodařit. Dokud tam nebude někdo jiný, desátek platit nebudu.* Ale po tobě Bůh chce, abys mu dával desetinu z tvého příjmu. Z toho se nelze vymlouvat donekonečna. A do této oblasti patří i velmi častá výmluva na druhé lidi: *Druzí také desátek ani salár neplatí. Byl bych hloupý, kdybych to platil jen já sám.* Ale dnes Bůh mluví do tvého svědomí. Právě tebe se Bůh snaží přesvědčit, aby ses na něj spolehl a dával mu část svých peněz. Na druhé lidi se vymlouvají děti v mateřské škole, nikoli dospělí věřící lidé.

5) **Pátá námitka:** *Nemám tolik peněz, abych si mohl dovolit platit desátky.* Skutečně nemáš? Ale vždyť z jakékoli částky lze vypočítat desetinu. A možná je tomu přesně naopak: Právě proto, že jsi ještě v životě nezačal platit desátky, nemáš dost peněz. Já jsem slyšel spoustu svědectví křesťanů, kteří léta platí desátky - že právě od té doby zažívají i po finanční stránce veliké Boží požehnání. Můj bratranec se rozhodl platit desátky už na vysoké škole, tedy v době, kdy sám žádné peníze nevydělával. To on mě naučil odvádět desátky. Vzpomínám si, jak jsem se ho ptal: *A nechybí ti ty peníze?* On se zamyslel a povídá: *No, to je na tom nejděivnější. Já mám víc, než jsem měl předtím. Před tím mně peníze chyběly, teď mi přebývají.* Hospodin v našem dnešním oddíle slibuje: *Přinášejte do mých skladů úplně desátky. Až bude ta potrava v mém domě, pak to se mnou zkuste, praví Hospodin zástupů: Neotevřu vám snad nebeské průduchy a nevyleji na vás požehnání? A bude po nedostatku.* Bratři a sestry, to je skutečný náboženský bungee-jumping! Chceš zažít s Hospodinem trochu adrenalinu? Plat' trpělivě desátek – a čekej, zda on splní své zaslíbení, zda ti bude v životě žehnat.

Ale i kdybychom fakticky nezažívali větší vlnu Božího hmotného požehnání, můžeme se placením desátků naučit mnoho. Třeba, že lze žít ještě skromněji, než jsme žili do této chvíle. A také, že budeme usilovněji a opravdověji prosit: *Chléb náš vezdejší dej nám dnes.* Tedy že budeme více toužit po Boží pomoci a spoléhat se právě na něj. A také si budeme více vážit veškerého duchovního požehnání, kterým nás Bůh obdařil skrze svého Syna Ježíše. Budeme si tím více vážit blízkosti jeho Ducha.

Naše církve umírá...

Milí bratři, milé sestry, naše církve umírá také proto, že její členové nejsou ochotni otevřít své peněženky. To je možná ta kletba, o které Hospodin dnes mluví: ***Jste stíženi kletbou proto, že mě okrádáte, celý ten pronárod!*** Vždyť právě naše evangelická církev neroste. Naopak: její členská základna se neustále umenšuje. A to se neděje kvůli tomu, že společnost kolem nás se nachází v zoufalém duchovním a morálním stavu. To se děje kvůli tomu, že neumíme druhým lidem zcela prakticky ukázat, že naše víra se promítá do našeho života. Že o Bohu nejen mluvíme, ale také jsme ochotni ho poslouchat. Pokud vědomě neposloucháme Boží slovo, nemůžeme nikdy být zajímaví pro druhé, hledající lidi. Takoví lidé brzy zjistí, že naše víra začíná a končí prázdnými řečmi – a pro náš každodenní život není závazná.

Placení desátků jako svědectví o Bohu.

Ale naopak: pokud lidé uvidí, že vzdáváme chválu Bohu za jeho nebetyčnou lásku nejen slovy, ale také prostřednictvím financí, pak poznají, že to s Bohem myslíme zcela vážně. Tam zřejmě míří závěrečná věta dnešního oddílu: ***Budete-li odvádět celé desátky, všechny národy vám budou blahorečit a stanete se vytouženou zemí, praví Hospodin zástupů.***

Nebud' me dál syny úskočného Jákoba. Změňme se. Staňme se syny zbožného Izraele.

Ale my dnes skončíme úvodními slovy našeho Pána: ***Já Hospodin jsem se nezměnil. Tedy: Chovám k vám stejnou lásku, jako dřív. Nikdy jsem vás nepřestal milovat. A právě proto toužím po tom, abyste se vy změnil. Zatím jste totiž syny Jákoba.*** Toho prohnaneho a hříšného Jákoba, který okradl svého bratra o otcovské požehnání. Toho hříšného Jákoba, který okrádal i svého tchána Lábana. Jenže Jákob se nakonec změnil. Vrátil se do své země, u potoka Jabok zápasil s Bohem, pokořil se před svým bratrem Ezauem, a udobřil se s ním. Z úskočného Jákoba se nakonec stal zbožný Izrael, který stál celem na Boží straně.

A dnes i nás chce Bůh přimět k tomu, abychom se změnil. Abychom se k němu vrátili. Abychom činili pokání – konkrétně tak, že přestaneme okrádat Hospodina a začneme mu dávat to, co mu právem patří, a co on po nás žádá. Vždyť Bůh před námi neukryl nic ze svého bohatství. A dal nám dokonce sebe sama - v Ježíši Kristu. Apoštol říká: ***Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli.*** (2K 8:9)

Závěr: Placení desátků nás neochudí, ale obohatí.

Milí bratři, milé sestry, my jsme v Kristu jednou provždy zbohatli. Placení desátků nás ani v nejmenším o toto bohatství nepřipraví. Naopak: Spíše tím obohatíme náš vztah s Bohem. Staneme se tedy ještě bohatšími.

Modlitba:

Modleme se: Pane Bože náš, ty jsi nám daroval sebe sama. Ty ses obětoval pro nás. Dej, abychom se z vděčnosti za tvou oběť v Kristu Ježíši a z poslušnosti vůči tvému slovu naučili dávat ze svého tolik, kolik žádáš. Amen.

TÉMATÁ PŘÍŠTÍCH KÁZÁNÍ (dá-li Bůh):

Datum	Biblický text (základ kázání)	Název (téma)
29.3.	Malachiáš 3:13-24	Vyplácí se v životě poslušnost Bohu? (O křesťanské službě a poslušnosti a Boží „odměně“)
3.4.	Židům 10:16-25	Zvěst Velkého pátku.
5.4.	Skutky 10:33-44	Zvěst Neděle vzkříšení.